

สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคเหนือ

เล่ม ๑๑

ยักขินี - ดี, อำเภอ

จัดพิมพ์เนื่องใน

พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ

๕ ธันวาคม ๒๕๔๒

สารบัญ

ยักจินี (นิทานของชาวไทยวน)	๕๕๖๙	ยามเกิดคนทั้งหลาย (เวลาดกฟาก)	๕๕๐๙
ยักข์	๕๕๖๙	ยามดี (๑) (ฤกษ์ดี)	๕๕๑๐
ยักและ (กายกรรม/มายากล)	๕๕๗๒	ยามดี (๒)	๕๕๑๑
ยั้ง (ชนเผ่า)	๕๕๗๓	ยามอุปากอง	๕๕๑๑
ยันต์	๕๕๗๔	ยามา (ชื่อของสวรรค์)	๕๕๑๒
ยับควายออกวง (การละเล่นของเด็ก)	๕๕๘๑	ยาวชีวิต (ของใช้ที่ประกอบเป็นยา)	๕๕๑๒
ยิว (คานหาม/พาหนะ)	๕๕๘๒	ย้าย	๕๕๑๓
ยา คูที่ ยา (ยาสมุนไพร)	๕๕๘๓	ย้ายป่าช้า	๕๕๑๓
ยาสูบ	๕๕๘๓	ย้ายหนักย้ายเบา	๕๕๑๕
ย่า	๕๕๘๗	ย่า (การปรุงอาหาร)	๕๕๑๕
ย่าเถ้า (ยายแก่)	๕๕๘๗	ย่ากบ	๕๕๑๗
ย่าเถน (บุคคลในนิยาย)	๕๕๘๗	ย่าจี่ปลาหม (จับปลาหม)	๕๕๑๗
ย่าลือเฮิง-ปู่ลือเฮิง (บุคคลในนิยาย)	๕๕๘๗	ย่าใจมัดส้ม	๕๕๑๗
ย่าสังกรานต์ (ในประเพณีสงกรานต์)	๕๕๘๗	ย่าใจแมงมัน	๕๕๑๘
ย่าสังกัสสี (มนุษย์คนแรกในจักรวาล)	๕๕๘๘	ย่าจิ้นไก่ (ย่าไก่)	๕๕๑๘
ย่าสะะ (บุคคลในนิยาย)	๕๕๘๘	ย่าจิ้นแห้ง (ย่าเนื้อย่าง)	๕๕๑๘
ยาง (๑) (เต้า-ชื่อไม้เครื่องบน)	๕๕๘๙	ย่าบ่าถั่วบ่าเจือ	๕๕๑๙
ยางคำ (คันทวย)	๕๕๘๙	ย่าบ่าแปบ (ย่าถั่วแปบ)	๕๕๑๙
ยาง (กะเหรี่ยง-ชนเผ่า)	๕๕๘๙	ย่าบ่าลิดไม้ (ย่าฝักเพกาอ่อน)	๕๕๑๙
ยางกะเลอ (ชนเผ่า)	๕๕๙๐	ย่าปลาจ่อม	๕๕๑๙
ยางขาว (ชนเผ่า)	๕๕๙๕	ย่าฝักกาดดอง	๕๕๑๙
ยางแดง (ชนเผ่า)	๕๕๐๑	ย่าฝักกาดส้ม	๕๕๒๐
ยาง (๒) (นก/พืช)	๕๕๐๔	ย่าฝักกุ่มดอง	๕๕๒๐
ยางนา (พืช)	๕๕๐๕	ย่าฝักปุมปลา	๕๕๒๐
ยางปลาย (พืช)	๕๕๐๖	ย่าฝักเรือก	๕๕๒๐
ยางพราย (พืช)	๕๕๐๖	ย่าฝักเถียนดอง	๕๕๒๐
ยางเหียง (พืช)	๕๕๐๗	ย่าสะนัด/ย่าสะนับ	๕๕๒๐
ยางทองใต้, บ้าน (แหล่งโบราณคดี)	๕๕๐๗	ย่าหน่อไม้ไล่	๕๕๒๑
ยางหวัน (เครื่องมือที่ยันจากเสา)	๕๕๐๗	ย่าหนังฮอ (ย่าหนัง)	๕๕๒๑
ยานของพระเจ้า (พาหนะของพุทธเจ้า)	๕๕๐๘	ย่าเห็ดเฟือง (ย่าเห็ดฟาง)	๕๕๒๑
ยาม (เวลา)	๕๕๐๘	ยึง (ยึง/หญิง)	๕๕๒๒

ยิงลม (ไม้ค้ำที่โคนตั้งแขวน)	๕๕๒๒	ของปลี (ลวดลายประดับบนหลังคา)	๕๕๗๕
ยี่บา, พระญา	๕๕๒๒	ย่อง (เดินย่อง/หย่อง)	๕๕๗๕
ยี่เพง (วันเพ็ญเดือนยี่) คูที่ ตั้งธัมม์หลวง, ลอยกระทง ล่องสะเปา และผางประทีป/ ผางประทีป	๕๕๒๒	ย่องเอาะ (นั่งยองๆ)	๕๕๗๕
ยุง (แมลง/พืช)	๕๕๒๒	ย่องเขน (วิธีการหาลา)	๕๕๗๖
ยุทธ เศษคำรณ, นาย	๕๕๒๓	ยอหดลุม (การละเล่นของเด็ก)	๕๕๗๖
ยุทธิสเถียร, พระญา	๕๕๒๔	ยา (ยาสมุนไพร)	๕๕๗๖
ยุรณัญเชยยราช (ชาดก)	๕๕๒๔	ยาผีเบื้อ (ยาที่ทำให้ฝันไม่ได้)	๕๖๐๔
ยุพราชวิทยาลัย, โรงเรียน	๕๕๒๔	ยาคน้ำหมายทาน (กรวดน้ำ)	๕๖๐๔
ยู (ไม้กวาด)	๕๕๒๗	ยู (อยู่)	๕๖๐๖
ยูน้ำ (อุปกรณ์ใช้ในการตีเหล็ก)	๕๕๒๘	ยู่นอก (การที่หญิงสาวรอต้อนรับชายหนุ่ม)	๕๖๐๘
ยูลื้อ (การละเล่นของเด็ก)	๕๕๒๘	ยูเดือน (สตรีอยู่ไฟเป็นเวลาหนึ่งเดือน)	๕๖๐๘
ยู๊สาว (การละเล่น)	๕๕๒๙	ยูเดือนเขน (พักหลังคลอดโดยไม่ใช้ไฟ)	๕๖๐๘
ยูนนาน (ชื่อมณฑลของจีน)	๕๕๒๙	ยูเดือนร้อน (พักหลังคลอดโดยไม่ใช้ไฟ)	๕๖๐๙
เย้า (ชนเผ่า)	๕๕๓๒	รก (เครื่องเลี้ยงชีวิตทหารในครรภ์)	๕๖๑๐
เยี้ยเข้า (ยุงข้าว)	๕๕๓๗	รกฟ้า (พืช)	๕๖๑๒
เยี้ยะกิน (การปรุงอาหาร)	๕๕๓๗	รตุ (ฤดูกาล)	๕๖๑๒
เยี้ยะนา (ทำนา)	๕๕๔๑	รัตนมณีกุมารมดส้ม (ชาดก)	๕๖๑๒
เยี้ยว	๕๕๖๓	รตม้ชาวเสียม (การละเล่นของเด็ก)	๕๖๑๕
แยง (พิจารณา)	๕๕๖๓	รตม้ลำปาง	๕๖๑๕
แยบ (เครื่องมือตัดกบ)	๕๕๖๔	รมณียราม (กุ่มะมก), วัด	๕๖๑๗
โย (ชื่อไม้เครื่องบน)	๕๕๖๔	รมพราย (วิธีรักษาคนป่วยไข้เรื้อรัง)	๕๖๑๘
โยค (ฤกษ์ยาม)	๕๕๖๔	รวก (พืช/ลูกสัตว์น้ำ)	๕๖๑๙
โยคไก่อแก้ว	๕๕๖๕	รวงเผ็ง (ลวดลายประดับ)	๕๖๑๙
โยคข้างแก้ว	๕๕๖๕	รวัง, พระญา	๕๖๑๙
โยคม้า	๕๕๖๖	รวัง (คำเรียกชื่อมือประจำนักษัตร)	๕๖๒๐
โยงครุ (การเชิญครุซึ่งเป็นวิญญาณ)	๕๕๖๗	รวาย (คำเรียกชื่อมือประจำนักษัตร)	๕๖๒๐
โยธิน ปิยะจินดา, นาย	๕๕๖๘	รวายสี (ราสี/สัดส่วนในเวียงฟ้า)	๕๖๒๑
โยนก (ชื่อแคว้น)	๕๕๖๙	รสี (ฤกษ์)	๕๖๒๑
โยนกนาคพันธนคร	๕๕๗๑	รอก (กระรอก/โปง-กระดิ่งไม้)	๕๖๒๒
โยนการพิจิตร, หลวง	๕๕๗๓	รอกกิก (กระดิ่งไม้ขนาดเล็ก)	๕๖๒๔
อย	๕๕๗๕	รอกค็อก (กระดิ่งไม้ขนาดกลาง)	๕๖๒๔
		รอกกระแหลัม (กระดิ่งไม้ชนิดกระบะ)	๕๖๒๔
		รอกโข่งโหล้ง (กระดิ่งเหล็กขนาดใหญ่)	๕๖๒๔

รอกข้าง (กระดิ่งแขวนคอข้าง)	๕๖๒๔	รัตนะแสงคำ (ชาตก)	๕๖๕๔
รองตีนเสาเรือนใหม่ (พิธีกรรม)	๕๖๒๔	รัตนะแสงพื่อ (ชาตก)	๕๖๕๕
รองเท้านารี (พืช-กล้วยไม้)	๕๖๒๕	รับ	๕๖๖๓
รองเท้านารีดอยดุง	๕๖๒๕	รับครัวทาน (ต้อนรับขบวนแห่เครื่องไทยทาน)	๕๖๖๓
รองเท้านารีอินทนนท์	๕๖๒๕	รับ	๕๖๖๔
ร้อง	๕๖๒๖	รับครัว/รับข้าว	๕๖๖๕
ร้องแร้ง, ผัก (โสน)	๕๖๒๖	รับง่าม	๕๖๖๕
ร้อง	๕๖๒๗	รับดินก่ (กำแพง)	๕๖๖๕
ร้องกวาง, อำเภอ	๕๖๒๗	รับตากกล้า (รับล้อมบริเวณที่หว่านกล้า)	๕๖๖๖
ร้องขวัญ คุที่ เรียกวาน	๕๖๓๐	รับตาแสง (รับตาสีเหลี่ยมขนาดใหญ่)	๕๖๖๖
รอมทาน (ร่วมสมทบในการทำบุญ)	๕๖๓๐	รับค้าย (กำแพง, เพนียด)	๕๖๖๖
รอมพอย (ร่วมสมทบในการจัดงาน)	๕๖๓๐	รับถืม (รับแพง)	๕๖๖๗
ร้อม (ร้อง/ช่องทาง)	๕๖๓๑	รับท่งบ่อง (รับที่ไม่รับสอดเข้ากับเสา)	๕๖๖๗
รอยตีนพระเจ้า (รอยพุทธบาท)	๕๖๓๒	รับน่าง (รับดาขาย)	๕๖๖๗
ร้อย (จำนวนนับ/สอดด้วยด้าย)	๕๖๓๓	รับพะเนียด	๕๖๖๘
ระคัง (ระฆัง)	๕๖๓๔	รับราชวัด	๕๖๖๘
ระเบียบ ฤกษ์เกษม, ศาสตราจารย์ นายแพทย์	๕๖๓๖	รับรับ/รับฮี้ (รับล้อมสวนครัว)	๕๖๖๙
ระวีพันธุ์ สุจริตกุล, คุณหญิงเจ้า	๕๖๓๗	รับสะลาบ (รับไม้ไฟชนิดสานทึบ)	๕๖๖๙
ระแอ (เครื่องบังแดด)	๕๖๓๘	รับสี่ (รับที่ใช้ไม้ซี่ตีประกบแคร่รับ)	๕๖๖๙
รัก (พืชให้น้ำยางทำเครื่องเงิน)	๕๖๓๘	รับทลาว	๕๖๗๐
รักษาสะ (รักษาส-อมนุญย์)	๕๖๓๙	รับมี จันทรวโรจน์, นาย	๕๖๗๐
รับ	๕๖๔๐	รับมี สุทธิคำ, นายแพทย์	๕๖๗๑
รับ (มั่งคั่ง, ไร่รวย)	๕๖๔๐	รับ (ปลาร้า)	๕๖๗๑
รับ	๕๖๔๐	รับตัว/รับแห้ง (ปลาร้าชนิดแห้ง)	๕๖๗๒
รับสี่พระเจ้า (ฉัพพรรณรังสี)	๕๖๔๐	รับน้ำ (ปลาร้าชนิดมีน้ำ)	๕๖๗๓
รับสี่มุนี, พระเจ้า (พุทธเจ้า)	๕๖๔๑	รับปลาหลวง (ปลาร้าที่ทำจากปลาขนาดใหญ่)	๕๖๗๓
รับทำ (การตอนสัตว์ตัวผู้)	๕๖๔๑	รกกกล้วย, ผัก	๕๖๗๔
รัตนเจดีย์	๕๖๔๒	รกกวอก (โรคคางทูม)	๕๖๗๕
รัตนไตร	๕๖๔๒	รกกสาต (ชื่อโรค)	๕๖๗๖
รัตนปัสโชตชาตก	๕๖๔๒	ราง	๕๖๗๖
รัตนปัญญาเถระ, พระ	๕๖๔๓	รางเข้าหมู (รางอาหารหมู)	๕๖๗๖
รัตนรังสี (ชาตก)	๕๖๔๓	รางประทัด	๕๖๗๖
รัตนวนาราม, วัด	๕๖๔๘	รางลิน (รางน้ำ)	๕๖๗๖

รางควา (พีช)	๕๖๗๗	ริดสะดวง (ริดสีดวง-ชื่อโรค)	๕๖๙๙
ร้างท้อง (แพ่ท้อง)	๕๖๗๗	ริบยา/ริบคร้วยา (รวบรวมด้วยยาสมุนไพร)	๕๖๙๙
ราชครู	๕๖๗๘	ริ้ว	๕๗๐๐
ราชคฤห์, วัด	๕๖๗๙	ริ้ว ศักดาทร, นาย	๕๗๐๐
ราชนุกุลวิบูลย์ภักดี, พระยา	๕๖๗๙	ริต (จารีต, ประเพณี)	๕๗๐๐
ราชปเวณี/ราชประเพณี	๕๖๘๐	ริตบ้านคลองเมือง	๕๗๐๑
ราชภาคินัย, เจ้า	๕๖๘๑	ริตเมือง (จารีตประจำเมือง)	๕๗๐๑
ราชภาคิกวงศ์, เจ้า	๕๖๘๑	ริกตี (ฤกษ์) คูที่ ฤกษ์	๕๗๐๒
ราชวงศ์	๕๖๘๒	รุกขเจดีย์	๕๗๐๓
ราชวงศ์สิงหนวัติ	๕๖๘๒	รุกขเทวดา	๕๗๐๓
ราชวงศ์มังราย	๕๖๘๓	รุ่งแก่นชาย, ท้าว	๕๗๐๔
ราชวัตร	๕๖๘๔	รุ่ม (การปรุงอาหาร)	๕๗๐๔
ราชสัมภารากร, พระยา	๕๖๘๕	รู	๕๗๐๔
ราชสีหะ	๕๖๘๕	รู (เข้าใจ, ทราบ/ชื่อพีช)	๕๗๐๕
ราชสุธรรมภรณ์, พระ	๕๖๘๗	เรยีนาเซลิวิทยาลัย, โรงเรียน	๕๗๐๖
ราชเสนา, พระยา	๕๖๘๘	เรวตะ (เรวัต), พระเจ้า (พุทธเจ้า)	๕๗๐๖
ราชะ (พระราชา)	๕๖๘๘	เรียวกวัน (เรียวกวัน/สู่วกวัน)	๕๗๐๗
ราชาจอมหงส์ (บุคคล)	๕๖๙๐	เรียวกวันเข้า (เรียวกวันเข้า/สู่วกวันเข้า)	๕๗๐๗
ราโชวาทชาตกะ (ชาตก)	๕๖๙๑	เรือ	๕๗๐๗
ร้าน	๕๖๙๑	เรือกาบปตี (เรือขนาดเล็ก)	๕๗๐๘
ร้านเข้าดัม (ร้านวางข้าวต้มมัด)	๕๖๙๒	เรือโกลน (เรือขุด)	๕๗๐๘
ร้านช่างขอ (เวทสำหรับนักขับขอ)	๕๖๙๒	เรือขนาดใหญ่	๕๗๐๘
ร้านน้ำ (ร้านที่จัดวางหม้อน้ำ)	๕๖๙๒	เรือท้องช้าง	๕๗๐๘
ราม, พระเจ้า (พุทธเจ้า)	๕๖๙๓	เรือสะดอ	๕๗๐๘
ราสี คูที่ รวยสี	๕๖๙๓	เรือสะล่า (เรือชะล่า)	๕๗๐๘
ราหู/อสุรินทะ (อมนุษย์)	๕๖๙๔	เรือหางแมงป่อง	๕๗๐๘
ร้าย (ถ้าย, คัด)	๕๖๙๕	เรือหายหื้อเอาเรือทวย (คำพังเพย/การตัดสินใจ)	๕๗๐๘
ร้าย	๕๖๙๕	เรือ นิมมานเหมินท์, นาย	๕๗๐๘
รำ (กรำ/ม้วน)	๕๖๙๕	เรือด	๕๗๐๘
รำพัน อินทวงศ์, นางสาว	๕๖๙๖	เรือด, ผัก	๕๗๐๘
รำ (คำประพันธ์/พูดซ้ำๆ)	๕๖๙๗	เรือน	๕๗๐๘
รำเปิง, วัด	๕๖๙๗	เรือนกแก	๕๗๐๘
ริชาร์ดสัน, ดร.	๕๖๙๘	เรือนมัดขี่มัดแป (เรือเครื่องผูก)	๕๗๐๘

เรือนล้านนาแบบประยุกต์	๕๗๗๕	แร้วแมงแอะ (เครื่องมือคั่นก)	๕๘๐๖
เรือนสุขโข่สุขแป (เรือนเครื่องสับ)	๕๗๗๕	แร้วหิน (อาวุธ)	๕๘๐๖
เรือนเสาดั้งจั๊กดิน (เรือนขนาดเล็ก/กระท่อม)	๕๗๗๖	ระะ, บ่า (ถั่วระะ)	๕๘๐๖
เรือนจำกลางเชียงราย	๕๗๗๖	โรง (โรงศพ, อาคาร, กุฏิรวม)	๕๘๐๗
เรือนจำกลางเชียงใหม่	๕๗๗๗	โรงพิมพ์เก่าในเชียงใหม่	๕๘๐๙
เรือนจำกลางลำปาง	๕๗๗๘	โรงเรียนวัด เมืองเชียงใหม่ รัชกาลที่ ๕-๖	๕๘๑๐
เรือนจำจังหวัดตาก	๕๗๗๘	ไร (แมลง/ฝูงฝุ่นเล็กละเอียด/อากร/ต้นไม้ไทร)	๕๘๑๒
เรือนจำจังหวัดน่าน	๕๗๗๙	ไร่	๕๘๑๒
เรือนจำจังหวัดพะเยา	๕๗๗๙	ไร่แม่ฟ้าหลวง	๕๘๑๓
เรือนจำจังหวัดแพร่	๕๗๗๙	ฤกษ์	๕๘๑๔
เรือนจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๕๗๘๐	ฤทธิไกรเกรียงหาญ, พันเอกพระยา	๕๘๒๓
เรือนจำจังหวัดลำพูน	๕๗๘๑	ลกนคอร, หมิ่น	๕๘๒๕
เรือนจำจังหวัดอุดรดิตถ์	๕๗๘๑	ละคร/ละครลำปาง ดุที่ ลำปาง	๕๘๒๕
เรือนซ้อ-หงษ์	๕๗๘๒	ลคอร, ดอก (ดอกทองอุไร)	๕๘๒๖
เรือนประทับแรมปางตอง	๕๗๘๓	ลง	๕๘๒๖
เรือนประทับแรมโป่งแดง	๕๗๘๓	ลงผี (เชิญวิญญาณเข้าสิงคน)	๕๘๒๗
เรือนแพริมแม่น้ำน่าน จังหวัดพิษณุโลก	๕๗๘๓	ลงผีเจ้านาย (การเชิญผีอารักษ์เข้าทรง)	๕๘๒๗
เรือนไฟ (ครัว/อาคารที่จัดเตรียมอาหาร)	๕๗๘๓	ลดน้ำ (ระบายน้ำที่หล่อเลี้ยงต้นข้าว)	๕๘๒๗
เรือนเขน (เรือนที่เพิ่งเสร็จงานปลงศพ)	๕๗๘๔	ลดาคำ ณ เชียงใหม่, เจ้า	๕๘๒๘
เรือนสามน้ำสี่ (หลักปฏิบัติของสัตว์)	๕๗๘๕	ลอน ช่างเหล็ก, นาย	๕๘๒๙
เรือนอนุสารสุนทร (แหล่งศิลปวัฒนธรรม)	๕๗๘๕	ล่นกระสอบ (การละเล่นของเด็ก)	๕๘๒๙
เรือน (ซ้อโรค)	๕๗๘๗	ล่นสามขา (การละเล่นของเด็ก)	๕๘๒๙
แรกเกี้ยวเข้า (พิธีกรรม)	๕๗๘๙	ลม	๕๘๓๐
แรกนา (พิธีกรรม)	๕๗๙๔	ลมแล้ง, ดอก (ดอกคูณ, ราชพฤกษ์)	๕๘๓๒
แร้ว (เครื่องมือจับสัตว์-ผูกสัตว์)	๕๘๐๑	ลมมุด ยมะคุปต์, นาง	๕๘๓๓
แร้วกระต่าย	๕๘๐๑	ลาวจิงกราช, พระญา	๕๘๓๓
แร้วงัว-แร้วควาย (เครื่องมือใช้ผูกสามสัตว์)	๕๘๐๒	ลาวง (มังกร)	๕๘๓๔
แร้วคั่นก	๕๘๐๓	ลาวงเหล็นผ้า (อาการที่ฟ้าแลบแต่ไม่มีเสียง)	๕๘๓๔
แร้วคักสัตว์	๕๘๐๔	ล้วงฝ้าย (การทำให้ด้ายเส้นเดียวเป็นสามเส้น)	๕๘๓๔
แร้วคักสัตว์ใหญ่	๕๘๐๔	ลวะ (ลวะ, ขนเผ่า)	๕๘๓๕
แร้วคุ่น (แร้วจับตัวคุ่น)	๕๘๐๔	ลวะ ๙ ตระกูล (กลุ่มบุคคลในตำนาน)	๕๘๓๙
แร้วนกขุ่ม (แร้วคั่นกขุ่ม)	๕๘๐๔	ลือ/เกวียน	๕๘๓๙
แร้วน้ำบ่อ (คันโพงคักน้ำจากบ่อ)	๕๘๐๕	ลอง (กระทำด้วยอาคม)	๕๘๔๕

ลอง, อำเภอ	๕๘๔๕	ลา	๕๙๐๐
ล่อง	๕๘๔๙	ลำ	๕๙๐๐
ล่องน้ำแม่ปิง	๕๘๕๐	ลากปราสาท (ชักศพ, งานปลงศพพระภิกษุ)	๕๙๐๐
ล่องสะเปา (กิจกรรมทางวัฒนธรรม)	๕๘๕๐	ลากศพ (ใช้ล้อเกวียนเคลื่อนศพ)	๕๙๐๓
ล่อง (สวนกลับ/บริเวณที่รับน้ำเสีย)	๕๘๕๑	ลากอสด์, ลูเขียน	๕๙๐๔
ล่องเหมือง (ขุดลอกลำเหมือง)	๕๘๕๑	ล้าง	๕๙๐๕
ลอม (รวมสิ่งของให้เข้าที่)	๕๘๕๒	ล้างสาด	๕๙๐๕
ลอยกระทง	๕๘๕๒	ลานก้อม (คัมภีร์โบราณขนาดเล็ก)	๕๙๐๖
ลอยกระทงสาย	๕๘๕๓	ลานหุ (เครื่องประดับหุ)	๕๙๐๖
ลอยโคมด	๕๘๕๔	ลานแดน (ชนเผ่า)	๕๙๐๗
ละครขอ	๕๘๕๔	ลานสาंग, อุทยานแห่งชาติ	๕๙๑๑
ละบุ (ปืนใหญ่)	๕๘๕๘	ล้าน	๕๙๑๓
ละพัวละเมีย (คู่สมรสเลิกร้างจากกัน)	๕๘๕๘	ล้านช้าง	๕๙๑๓
ละเมด (ชนเผ่า)	๕๘๕๙	ล้านนา (ชื่อ)	๕๙๑๕
ละว้า (ชนเผ่า)	๕๘๖๑	ล้านนา (ประวัติศาสตร์)	๕๙๑๖
ละวี่ (ละอง, ละมั่ง)	๕๘๖๖	ลาบ (อาหาร, การปรุงอาหาร)	๕๙๓๖
ละอ่อน/หละอ่อน (เด็ก)	๕๘๖๖	ลาบ/ลาบจิ้น/จิ้นลาบ	๕๙๓๖
ละอ่อนหน้อย (เด็กน้อย)	๕๘๖๗	ลาบปลา	๕๙๔๔
ละอ่อนใหญ่ (เด็กโต)	๕๘๖๙	ลาภกุมารชาดก	๕๙๔๔
ละอ่อนแก้ว (เด็กในวัยแตกพาน)	๕๘๗๐	ล้าม	๕๙๔๕
ละแอ (เครื่องบังแดด)	๕๘๗๐	ล้ามแก่ (ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน)	๕๙๔๕
ลักษณะธัมม์เครื่องบวช (พิธีกรรมการบวช)	๕๘๗๐	ล้ามนา (ผู้ช่วยในกิจการด้านทำนา)	๕๙๔๖
ลักษณะพ่อเรือน (ลักษณะพ่อบ้าน)	๕๘๗๖	ล้ามฟ้าย (ผู้ช่วยของผู้ดูแลฟ้าย)	๕๙๔๖
ลักษณะแม่ยิงดี (ลักษณะหญิงที่ดี)	๕๘๗๖	ล้ามวัด (ผู้บอกข่าวกิจการในวัด)	๕๙๔๖
ลักษณะยิงชาย (ตำราทำนายจากลักษณะชายหญิง)	๕๘๗๖	ลาย	๕๙๔๗
ลักขุนทรีย์, ท้าว	๕๘๘๗	ลาว	๕๙๔๘
ลักงัว-ควาย (ขโมยวัวควาย)	๕๘๘๗	ลาวเกล้าแก้วมาเมือง, พระญา	๕๙๕๐
ลัด (ผ่าน, ตัด)	๕๘๙๐	ลาวจก, ปู่เจ้า	๕๙๕๐
ลัดท่าหมู (การตอหมู)	๕๘๙๑	ลาวเมง, พระญา	๕๙๕๐
ลัน (เครื่องมือตัดปลาไหล)	๕๘๙๑	ลาวหลวงพระบาง	๕๙๕๑
ลับแล, อำเภอ	๕๘๙๒	ลำหู่ (ชนเผ่า)	๕๙๕๙
ลัว (สะไภ้)	๕๙๐๐	ลำ	๕๙๕๙
ลัวะ คูที่ ลาวะ	๕๙๐๐	ลำดับฝ้าย/ลำดับเส้นฝ้าย (การพรรณนาตัดยผูกมือ)	๕๙๖๑

๙๖๗๔

๙, ๓๓

2542

ลำพู (ปิ่นใหญ่)	๕๕๖๓	ลิดไม้, ป่า (ฝักเพกา)	๕๕๘๗
ลำปาง, จังหวัด	๕๕๖๓	ลิด (ร่องน้ำ)	๕๕๘๘
ลำปางกัลยาณี, โรงเรียน	๕๕๗๒	ลิด	๕๕๘๙
ลำปางพาณิชย์การ, โรงเรียน	๕๕๗๓	ลิดก้าน, ท้าว	๕๕๙๐
ลำพูน, จังหวัด	๕๕๗๔	ลิดจี่	๕๕๙๐
ลำไย	๕๕๘๒	ลิดตอง, เจ้าหลวง/เจ้าเทพวงศ์	๕๕๙๕
ลำเวียง (รั้ว, รั้วล้อมองค์เจดีย์)	๕๕๘๕	ลิด, วัด	๕๕๙๖
ลิงชิงบอล (การละเล่นของเด็ก)	๕๕๘๖	ลิด/ลิดน้ำหาย (เครื่องมือจับปลา)	๕๕๙๗
ลิงค์ (ลิงค์/อวัยวะเพศชาย)	๕๕๘๖	ลิด, อำเภอ	๕๕๙๗
ลิงค์พระญารุ่ง (ของขลัง)	๕๕๘๖		